

Ingezonden stuk.

Emmen, 22 November 1884.

Aan ds. Meijeringh!

Helaas, gij laat mij nog niet los!

Gij dwingt mij om nog eens voor den dag te treden; ik hoop nu voor 't laatst – want, werkelijk, ik kan mijn tijd beter gebruiken dan mij langer met u bezig te houden.

Gij hadt nu rustig moeten zijn. Op uw eersten groven aanval antwoordde ik ter zelfverdediging.

Want wat hebt gij met mijn werk en persoon uit te staan. Dat ik het plan van den heer *Roosmale Nepveu*, die hier in deze streek en in mijne gemeente eenige dagen vertoefde en nu daarover en over geheel Drenthe zulk een onbehoorlijk vonnis velde, op mijne wijze aan onze gewestgenooten bekend maakte: dat ik mijne gemeente verdedigde tegenover zulk een treurige miskennis, mocht u dat aanleiding geven zóó tegen mij uit te vallen? Moest het u niet eerder aangenaam zijn geweest, dat eene gemeente, waarin gij geboren en getogen zijt en die zoovele uwer verwanten herbergt, verdedigd werd tegen de beschuldiging van de “diepste onkunde, de vreeselijkste duisternis en het bijna reddeloos ongelooft,” door een blijkbaar onbekende op lichtzinnige wijze tegen haar geslingerd?

Zoudt gij willen, dat men dan zweeg?

Maar gij hebt immers toegestemd dat ik waarheid schreef. Tegenover ds. *Voogel*, die zich eveneens beklaagde, erkent gij de overdrijving. Beweerde ik verder, dat het plan was Drenthe te veroveren voor de orthodoxie, - gij zegt, eveneens in dat schrijven, dat die voorgenomen werkzaamheid gericht is tegen liberalen en modernen in de provincie en hier in de gemeente. Maar waarom dat niet erkend ook tegenover mij? Of is het te moeielijk tegenover “liberalen en modernen” zijn ongelijk te erkennen en eerlijk te zijn?

En, herinner u eens goed, hebt gij niet gesproken van een “rest dien men laten kan voor 't geen hij is” in de werkzaamheid dier colporteurs?

Toch zijt gij nog verstoord. Ik had u mogelijk in mijn vroeger antwoord nog nader moeten terechtwijzen. Reeds toen dacht ik: wat wil ds. *M.* toch met zijn verwijt, dat ik de vlag van het modernisme niet laat waaien? Zier hij zooveel heil in vlaggevoerders? Doch ik zweeg. Uw aanval was, ik zal het maar zeggen, te lomp, te krenkend. Doch thans zij het u gezegd, dat ik uw uitarting allerongelukkigst vind. Gij ziet in het modernisme niets anders dan ongelooft. Moest gij niet blijde zijn, dat het niet luider verkondigd wordt, dan gij veronderstelt dat thans geschiedt? Dat er één predikant minder besmet was? En toch zoudt gij mij willen drijven naar het in uw oog verkeerde . . . opdat de zaak der orthodoxie er bij mocht winnen.

Kan dat er langs?

Voorzichtig! Er is iets in u van de leer: het doel heiligt de middelen. Laat ze geen verdere macht over u krijgen. Waakt!

Maar à propos van 't modernisme. Gij geeft in uw schrijven van heden (no. 275) eene beschrijving ten beste van wat de modernen zoo al leeren. Gij laat uwe meening doorschemeren, dat er op die vergaderingen van de N.P.B. al heel vreeselijke dingen over den bijbel gezegd worden, zoo dat daar aanleiding gegeven wordt dat menig een geprikkeld wordt om eens te zien of hij ook niet eene dwaasheid in den bijbel kan vinden. Onder meer akeligheden discht gij als een leerstuk van het modernisme op, dat *Jesus* de onechte zoon van *Maria* is; dat de schrijvers der Schrift ons willen misleiden enz. Zoo stelt gij het modernisme aan onze gewestgenooten voor.

Ik zou u kunnen zeggen, dat het hoog tijd wordt voor u om die vergaderingen eens te bezoeken. Gij zult er wezenlijk veel kunnen leeren.

Maar als dat modern is, dan moet ik eerlijk bekennen het niet te zijn en het modernisme een ramp te vinden. Doch tevens houd ik de lezers van uw stuk en ons Drentsch volk in 't algemeen nog gezond genoeg van hoofd en hart, om niet naar zulke taal te luisteren of uwe voorstellingen te beamen. Hoe 't zijn zou als uw plan gelukte, weet ik niet, - maar thans hebben zij nog wel zooveel gave des onderscheids, dat zij zich door uwe beschrijving niet zullen laten verblinden.

Maar als gij, die een “bestudeerd” persoon heet, zóó oordeelt, wat moeten dan de “eenigszins” begaafde colporteurs, die Drenthe zullen afreizen, wel zeggen van de “liberalen en modernen”?

Als uw kennis van het wezen en de bedoeling der nieuwere godsdienstrichting, die, volgens u, door het liberalisme en modernisme met meer of minder kracht wordt gedreven, niet verder reikt dan gij hier mededeelt, dan heb ik een raad: Zwijg er over; dat is u beter dan inlichtingen te geven.

-vervolg op blad 1884t2